

ΕΕ- Ελληνική Οικονομία

1 Ποια είναι τα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης;

Τα κύρια όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι:

- α. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο: απαρτίζεται από τους προέδρους των κυβερνήσεων των χωρών-μελών.
- β. Το Συμβούλιο των Υπουργών: στις συνεδριάσεις του παρευρίσκεται ένας υπουργός από κάθε κυβέρνηση κράτους μέλους της Ένωσης. Το ποιος υπουργός παρευρίσκεται σε κάθε συνεδρίαση εξαρτάται από τα υπό συζήτηση θέματα. Αν, για παράδειγμα, το Συμβούλιο πρόκειται να συζητήσει περιβαλλοντικά ζητήματα, στη συνεδρίαση θα παρευρίσκεται ο Υπουργός Περιβάλλοντος κάθε χώρας της Ένωσης και το Συμβούλιο θα χαρακτηρίζεται ως «Συμβούλιο Περιβάλλοντος».
- γ. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή: απαρτίζεται από έναν επίτροπο από κάθε χώρα. Είναι ανεξάρτητη από τις εθνικές κυβερνήσεις. Ρόλος της είναι να εκπροσωπεί και να υποστηρίζει τα συμφέροντα του συνόλου της Ένωσης. Συντάσσει προτάσεις για νέες ευρωπαϊκές νομοθετικές πράξεις, τις οποίες υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.
- δ. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο: εκλέγεται από τους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης για να εκπροσωπήσει τα συμφέροντά τους. Οι εκλογές διεξάγονται ανά πενταετία. Μέχρι την 1η Δεκεμβρίου 2009, οπότε τέθηκε σε ισχύ η συνθήκη της Λισαβόνας, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δεν είχε πολλές εξουσίες, γιατί η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν είναι πολιτική ένωση. Η Συνθήκη της Λισαβόνας, όμως, δίνει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο περισσότερη δύναμη να διαμορφώσει το μέλλον της Ευρώπης από ποτέ άλλοτε. Η αύξηση των εξουσιών του Κοινοβουλίου ωστόσο συνεπάγεται και αύξηση των ευθυνών του απέναντι στους πολίτες, τα εθνικά κοινοβούλια και την Ευρωπαϊκή Ένωση.
- ε. Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο: αποτελείται από ένα δικαστή ανά κράτος μέλος, ούτως ώστε να εκπροσωπούνται και όλα τα εθνικά νομικά συστήματα της Ένωσης. Έργο του Δικαστηρίου είναι να εξασφαλίσει ότι η νομοθεσία της Ένωσης ερμηνεύεται και εφαρμόζεται με τον ίδιο τρόπο σε όλες τις χώρες της Ένωσης, ούτως ώστε όλοι οι πολίτες της να είναι ίσοι απέναντι στο νόμο.

στ. Την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα: ένα από τα κύρια έργα της ΕΚΤ είναι η διατήρηση της σταθερότητας των τιμών στη ζώνη του ευρώ, ούτως ώστε η αγοραστική δύναμη του ευρώ να μην διαβρώνεται από τον πληθωρισμό.

Η ΕΚΤ επιτυγχάνει το στόχο αυτό με δύο τρόπους:

- i. ελέγχει την προσφορά χρήματος. Μεταξύ άλλων καθορίζει τα επιτόκια για ολόκληρη τη ζώνη του ευρώ,
- ii. παρακολουθεί τις τάσεις των τιμών

Αξίζει να σημειωθεί ότι μεταξύ των χωρών της ΕΕ έχουν αρθεί τα εμπόδια στις μετακινήσεις στην αγορά εμπορευμάτων και παραγωγικών συντελεστών. Ενώ μεταξύ των χωρών της ΟΝΕ (Οικονομική Νομισματική Ένωση), εκτός της ελεύθερης διακίνησης προϊόντων, εργατικού δυναμικού και χρηματικών κεφαλαίων, υπάρχει και κοινή νομισματική πολιτική. Ωστόσο τα κράτη της ΕΕ έχουν ξεχωριστή πολιτική οντότητα, ξεχωριστές κυβερνήσεις, ξεχωριστούς προϋπολογισμούς, ξεχωριστή νομοθεσία, φορολογική και δημοσιονομική πολιτική.

Για εμπλουτισμό γνώσεων βλέπε παράρτημα 11ου Κεφαλαίου θέμα Γ.

3 ■ Ποια τα κύρια προβλήματα της Ελληνικής Οικονομίας;

Τα σημαντικότερα προβλήματα της Ελληνικής Οικονομίας είναι τα εξής:

α. Η ανεργία. Το ποσοστό ανεργίας της ελληνικής οικονομίας είναι υψηλό και αυξανόμενο. Η ανεργία είναι αρνητικό φαινόμενο, δημιουργεί προβλήματα σε όσους

πλήττονται από αυτή και στις οικογένειες τους. Η οικονομία επίσης δε χρησιμοποιεί όλη της την παραγωγική δυναμικότητα και επιφορτίζεται με τα επιδόματα ανεργίας. Στο θέμα Δ του παραρτήματος έχουμε στοιχεία της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας που μας δίνουν μια εικόνα για το πρόβλημα της ανεργίας στη χώρα μας.

β. Το Δημόσιο Χρέος. Είναι το χρέος του κυβερνητικού τομέα και περιλαμβάνει:

- ▶ Τα έντοκα γραμμάτια του δημοσίου
- ▶ Τα βραχυπρόθεσμα, μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα ομόλογα του δημοσίου
- ▶ Λοιπά δάνεια της κυβέρνησης

Σε σχέση με τις άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης το δημόσιο χρέος της Ελλάδας είναι εξαιρετικά μεγάλο και δημιουργεί υποχρεώσεις πληρωμής τόκων, πράγμα που επιβαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό. Το 1997 οι τόκοι του δημοσίου χρέους ήταν όσο περίπου και το έλλειμμα του κρατικού προϋπολογισμού.

γ. Το ισοζύγιο των διεθνών πληρωμών. Αποτελείται από λογαριασμούς που καταγράφουν τις συναλλαγές με άλλες χώρες.

Το εμπορικό ισοζύγιο της Ελλάδας είναι ελλειμματικό, διότι οι εισαγωγές είναι μεγαλύτερες από τις εξαγωγές επί σειρά ετών.

Το ισοζύγιο Υπηρεσιών, που περιλαμβάνει τις εισπράξεις και τις πληρωμές που αφορούν τον τουρισμό και τις μεταφορές, καθώς και τα ισοζύγια Μεταβιβάσεων και Εισοδημάτων, όπου καταγράφονται οι εισπράξεις και οι πληρωμές για τόκους, μερίσματα, κέρδη, συντάξεις, μεταναστευτικά εμβάσματα κτλ, έχουν πλεόνασμα και καλύπτουν ένα μέρος του ελλείμματος του εμπορικού ισοζυγίου. Το εμπορικό ισοζύγιο, το ισοζύγιο υπηρεσιών και το ισοζύγιο μεταβιβάσεων και εισοδημάτων μάς δίνουν το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών. Το ισοζύγιο άδηλων πόρων, δηλαδή οι εισπράξεις από τον τουρισμό, τις μεταφορές κτλ., είναι πλεονασματικό και καλύπτει ένα τμήμα του εμπορικού ισοζυγίου.

Το ισοζύγιο κίνησης κεφαλαίων περιλαμβάνει τις εισροές και εκροές χρηματικών κεφαλαίων. Τα χρηματικά κεφάλαια τοποθετούνται στο τραπεζικό σύστημα ή στο χρηματιστήριο ή σε κρατικά ομόλογα ή σε συνάλλαγμα με σκοπό την υψηλότερη απόδοση. Έτσι τα κεφάλαια μετακινούνται γρήγορα μεταξύ των χωρών ανάλογα με τις προσδοκίες και τις αποδόσεις που υπάρχουν σε κάθε χώρα.

Το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών και το ισοζύγιο κίνησης κεφαλαίων αποτελούν το ισοζύγιο διεθνών πληρωμών. Το έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου αθροιζόμενο με το πλεόνασμα των υπόλοιπων ισοζυγίων δίνουν το έλλειμμα ή το πλεόνασμα του ισοζυγίου διεθνών συναλλαγών.

Αυτά μαζί με το έλλειμμα είναι τα σημαντικότερα προβλήματα της Ελληνικής οικονομίας, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι είναι τα μόνα. Μεταξύ άλλων θα μπορούσαμε να αναφέρουμε το πρόβλημα της χαμηλής παραγωγικότητας της οικονομίας που οφείλεται στην χαμηλή παραγωγικότητα της εργασίας.

Για εμπλουτισμό γνώσεων βλέπε παράρτημα 11ου κεφαλαίου.

ΠΗΓΗ:

Σχιστού, Ι., Τακάογλου, Σ., Τζώρτζη, Μ., (2020), Αρχές Οικονομικής Θεωρίας, Αθήνα, Μεταίχμιο.